

Jan ZAĆWILICHOWSKI.

(Kraków).

Materialy do fauny sieciarek (*Neuroptera*) Polski.**Materialien zur Neuropteren-Fauna Polens.**

Zbierając od szeregu lat owady z rozmaitych rzędów, zgromadziłem wśród nich okazały materiał sieciarek, który przedstawiam w niniejszej notatce. Pochodzi on z różnych miejscowości, lecz prawie wyłącznie z zachodniej Małopolski, częściowo zaś z Pomorza i z Lubelszczyzny. Fauna sieciarek z tych okolic jest bardzo mało znana, to też w moim materiale znajduje się znaczna ilość form nowych dla fauny tych części naszego kraju, a nadto dwa gatunki nowe dla fauny Polski, z tego jeden nowy dla fauny Europy środkowej. Sieciarki poniżej podane zbierałem w bliższych i dalszych okolicach Krakowa, w okolicy Makowa Podhalańskiego, Jordanowa, Rabki, Nowego Targu, Zakopanego, Rajczy, Piwnicznej, Muszyny, Rymanowa, a nadto Krasnobrodu, Oksywia i Orłowa pod Gdynią. Po kilka okazów dostałem od dra J. FUDAŁOWSKIEGO (z Ułowa i z Obroczy w Lubelskim), dra St. SKOWRONA (z Raciborowic, Kończyc i z Goszcz pod Krakowem) i od p. J. RYMARA (z Białej obok Makowa Podhalańskiego i z Zarytego), za co wyrażam im na tym miejscu serdeczne podziękowanie.

W poniżej zamieszczonym wykazie przyjęto układ systematyczny według H. STITZA: Netzflügler, *Neuroptera*, w „Die Tierwelt Mitteleuropas” (BROHMER, EHRMANN, ULMER), VI, 1 Lief., Leipzig.

Megaloptera.**Sialidae.**

Sialis flavilatera L. Kraków—Grzegórzki, Dębniaki pod Krakowem, od końca IV do połowy V; Kłaj, 5 V 1925; Tatry, dolina Stawów Gąsienicowych, 20 VII 1928. We wszystkich wymienionych miejscowościach dość liczna.

S. fuliginosa ПИСТ. Ojców, 21 V i 17 VI 1923—po kilka okazów; Bolechowice pod Krakowem, 21 V 1924; Krzeszowice, 1 VI 1926; Poronin, VI 1926; Zakopane, 22 VI 1919.

Raphidiina.**Raphidiidae.**

Raphidia flavipes STEIN. Śladów koło Miechowa, VII 1926.

R. ophiopsis L. Zakopane, 3 VIII 1920; Rajcza, 14 VII 1931.

R. notata FBR. Kraków, 12 V 1911; Bielany pod Krakowem, VIII 1925; Grodkowice, 24 VII 1926—2 okazy.

R. xanthostigma SCHUMM. Dubie [pod Krakowem, 3 VI 1931.

Inocellia crassicornis SCHUMM. Grodkowice, 24 VI 1926.

Planipennia.**Myrmeleontidae.**

Myrmeleon formicarius L. Tyniec pod Krakowem, 23 VI 1921; Skawina, 27 VI 1926.

Osmylidae.

Osmylus chrysops L. Kraków, 24 VI 1927; Rudawa pod Krakowem, 5 VII 1924—3 okazy; Alwernia pod Krakowem, 11 VII 1920; Ojców, VI 1923; Będzieszyna pod Brzeskiem, VII 1926; Zembrzyce pod Suchą, VII 1934; Maków Podhalański, 1—26 VII 1927—49 okazów; Jordanów, 7—15 VII 1928—9 okazów; Toporzysko pod Jordanowem, 17 VII 1928; Rabka, 6 VII 1925, 28 VII 1930; Rymanów, 10 VII 1929.

Sisyridae.

Sisyra fuscata FBR. Kraków, ogród botaniczny, 5 VII 1931—2 okazy; Dębniaki pod Krakowem, 3 VII 1914; Grodkowice, 14 VI 1914; Krasnobród, VIII 1919—3 okazy.

Hemerobiidae.

Drepanopteryx phalaenoides L. Kraków, planty, 7 VII 1914, na dębie; w ogrodzie botanicznym, 14 IX 1919, na dębie; Maków Podhalański, 14 VIII 1929; Rajcza, 12 VIII i 15 VIII 1931, na świerku.

Megalomus hirtus L. Ojców, 17 VI 1923; Obroczy pod Lublinem, 8 VII 1909.

Symphorobius elegans STEPH. Kraków, park im. Jordana, 11 VI 1914; planty, 11 VI 1914; ogród botaniczny, 3 VII 1931; las Wolski pod Krakowem, IV 1934; Przegorzały pod Krakowem, IX 1923; Rabka, 20 VII 1925.

S. inconspicuus McLACH. Maków Podhalański, 1 VII 1927; Rabka, 20 VII—2 VIII 1925—5 okazów; Muszyna, VII 1925.

Boriomyia concinna STEPH. Jordanów, 6 VIII 1928; Toporzysko pod Jordanowem, 8 VII 1928; Rabka, 11 VII 1925; Nowy Targ, 4 VII 1930, w lesie szpilkowym; Krasnobród, 20 VIII 1919, na sośnie.

B. quadrifasciata REUT. Sikornik pod Krakowem, 28 VII 1918; Rabka, 27 VII 1930; Zakopane—Bystre, 8 VII 1923; Tatry, dolina Olczyńska, 10 VII 1921; Rajcza, 4 VIII 1931.

B. nervosa FBR. Kraków, w parku im. Jordana, 26 VI 1914, na światło; 8 VII 1914, na lipie; 12 VII 1914, na świerku; Sikornik pod Krakowem, 1 VII 1914; Wola Justowska pod Krakowem, 1 VIII 1919; Zembrzyce obok Suchej, VII 1934; Maków Podhalański, 24 VIII 1929; Nowy Targ, 27 i 30 VIII 1930; Zaryte, 11 VIII 1930; Rajcza, 14 VIII 1931; Muszyna, VII 1935; Krasnobród, VIII 1919.

B. subnebulosa STEPH. Gatunek dotychczas z Polski niezany, a pod tą nazwą podano mylnie inny gatunek: *H. atrifrons* McLACH. (J. DZIĘDZIELEWICZ, Spraw. Kom. Fizjograf., Kraków, 38, 1905). Łowiłem go wyłącznie w najbliższych okolicach Krakowa, gdzie pojawia się od końca czerwca do października stosunkowo dość licznie, najczęściej na świerkach, rzadko na dębach i klonach. Występuje tutaj w dwóch wyraźnie odmiennych formach. 1) Forma typowa: Kraków, w parku im. Jordana, na świerkach, 12 VII 1914—12 okazów, 26 VII 1914—2 okazy oraz złowiona przy świetle lampy późnym wieczorem, 5 VII 1914; Sikornik pod Krakowem, 1 VII 1914—4 okazy. Oprócz tego okazy o silnie

ściemnionej barwie skrzydeł z żyłkami na przeważnej przestrzeni czarnymi: w parku im. Jordana na świerkach, 12 VII 1914—1 okaz, 26 VII 1914—1 okaz i przy świetle, 1 VII 1914—1 okaz; Sikornik pod Krakowem, 1 VII 1914—2 okazy; Dębniki pod Krakowem, 3 VII 1914—1 okaz. 2) Forma wyróżniająca się skrzydłami przednimi zupełnie ciemnymi, dymno-czarnymi, bez jaśniejszych plamek, o żyłkach całkiem czarnych: park im. Jordana, 8 VII 1914—1 okaz, 12 VII 1914—3 okazy, 2 X 1919—1 okaz, planty krakowskie, 2 X 1919—1 okaz. Gatunek ten jest znany z krajów środkowo-europejskich; dochodzi na północ do Anglii, Szkocji, Szwecji i Finlandii, na południe do Hiszpanii, na wschód do Syberii i do Turkiestanu; wszędzie rzadki.

B. navasi ANDREŪ. Gatunek dotychczas nietylko z Polski, ale i z Europy środkowej nieznan. Jedyny okaz ♂, dość świeży i niezupełnie jeszcze wybarwiony złowiłem w Rabce 20 VII 1925 w lasku mieszanym (świerki, sosny i różne drzewa i krzewy liściaste), zagarniając siatką po gałęziach drzew. Jest to gatunek wybitnie południowy, znany dotychczas tylko z kilku miejscowości w Hiszpanii (Katalonia: Orihuela, Tarragona, Oriola), opisany przez ANDREŪ'GO (♀, 1911) i NAVASA (♂, 1915).

Hemerobius nitidulus FBR. Zembrzyce pod Suchą, VII 1934 — 2 okazy; Rabka, w lesie szpilkowym, 11 VII—9 VIII 1925—44 okazy; Muszyna, VII 1935—3 okazy; Krasnobród, na sosnie, 17 VIII 1919—4 okazy.

H. micans OLIV. Kraków, w ogrodzie botanicznym, 18 V 1927 i 10 IX 1930, w parku im. Jordana, 20 VI 1914—4 okazy, 27 VI 1914—na klonie, 12 VII 1914—na świerku; Panieńskie Skały pod Krakowem, 19 VII 1914; Wola Justowska pod Krakowem, 1 VII 1919; Sikornik pod Krakowem, 28 VII 1919—2 okazy; Maków Podhalański, 4—27 VIII 1929—19 okazów; Biała pod Makowem Podhalańskim, 19 VIII 1927; Rabka, 27 VII—11 VIII 1930—8 okazów; Piwniczna, 16 VII 1926; Muszyna, VII 1935; Rajcza, 31 VII—16 VIII 1931—14 okazów; Krasnobród, VII 1919; Orłowo pod Gdynią, VII 1924.

H. stigma McLACH. Sikornik pod Krakowem, 1 VII 1914—2 okazy, 28 VIII 1919; Rabka, 11 VII—14 VIII 1925—38 okazów; Nowy Targ, 10 VII 1930; Muszyna, VII 1935; Krasnobród, VIII 1919.

H. marginatus STEPH. Rymanów, 12 VIII 1929.

H. lutescens STEPH. Kraków, park im. Jordana, 11 VI 1914—2 okazy; Wola Justowska pod Krakowem, 1 VII 1919—2 okazy; Maków Podhalański, 8—27 VIII 1929—5 okazów; Rajcza, 4—20 VIII 1931—20 okazów; Muszyna, VII 1935; Krasnobród, VIII 1919.

H. humuli L. Najczęściej spotykany gatunek z tej rodziny. Łowiłem go w dużych ilościach od 20 IV do 12 IX w różnych latach w następujących miejscowościach: Kraków, na plantach, w parku im. Jordana, w ogrodzie botanicznym; Sikornik, Wola Justowska, Dębniki i Krzemionki pod Krakowem; Ojców, Maków Podhalański, Jordanów, Wysoka pod Jordanowem, Rabka, Zaryte, Nowy Targ, Rajcza, Cieszyn, Piwniczna, Muszyna, Rymanów; Krasnobród; Orłowo pod Gdynią. Występuje na świerkach, sosnach i różnych drzewach liściastych.

H. simulans WALK. Rabka, 15 VII 1931; Rajcza, 6 VIII 1931.

H. atrifrons McLACH. Kraków, w parku im. Jordana na modrzewiach, 16 VII 1914—3 okazy.

H. pini LEACH. Kraków, w parku im. Jordana, 11 VI 1914; Ojców, 16 i 17 VI 1923; Maków Podhalański, 28 VIII 1929; Jordanów, 29 VIII 1928, Toporzysko pod Jordanowem, 3 VII 1928, 22 VIII 1928—2 okazy; Rabka, 27 VII 1930—3 okazy, 22 VII 1931—3 okazy; Rajcza, 31 VII—16 VIII 1931—12 okazów; Bystre pod Zakopanem, 8 VIII 1923—2 okazy; Muszyna, VII 1935; Rymanów, 6 VIII 1929.

H. limbatellus ZETT. Kraków, w parku im. Jordana, 12 VII 1914—4 okazy, na świerku.

Micromus variegatus FBR. Maków Podhalański, w olszynie, 25 VII 1927—2 okazy i 14 VIII 1929.

M. paganus L. Kraków, na plantach, 9 VII 1919, Panieńskie Skały pod Krakowem, 20 VII 1919; Rajcza, na klonie, 1—19 VIII 1931—7 okazów.

Chrysopidae.

Notochrysa capitata FBR. Góra Luboń, 28 VII 1930; Czarny Dunajec, VII 1919; Krasnobród, 28 VIII 1919.

Chrysopa tricolor BRAU. Alwernia pod Krakowem, 14 VII 1920, 27 VII 1920, Kraków, IX 1934—w mieszkaniu na oknie; Rabka, 20 VII i 11 VIII 1925 na jodle, 27 VII 1930—2 okazy, VIII 1930—5 okazów; góra Luboń, 29 VII 1931—6 okazów;

Bystre obok Zakopanego, 30 VI 1923; Piwniczna — Czercze, 11 VIII 1926; Rajcza, 31 VII—16 VIII 1931—30 okazów na starych świerkach; Krasnobród, 5 IX 1919—2 okazy na jodle.

Ch. vulgaris SCHNEID. Najpospolitszy gatunek z tej rodziny, pojawia się od kwietnia do listopada. Łowiłem go w następujących miejscowościach: Kraków i okolice, jak Sikornik, Wola Justowska, Przegorzały, Panieńskie Skały, Dębniki, Raciborowice, Kończyce, Zabierzów (pod Krakowem); Ojców, Maków Podhalański, Jordanów, Rabka, Zaryte, Nowy Targ, Zakopane, Bystre, Rajcza, Piwniczna, Muszyna; Krasnobród; Orłowo pod Gdynią, Oksywie. Wszędzie pospolity i liczny.

Ch. microcephala BRAU. W opracowaniu STITZA wymieniona jako osobny gatunek, ale prawdopodobnie stanowi tylko odmianę lub rasę gatunku poprzedniego. Narazie jednak, aż do dokładniejszego zbadania tej formy, zatrzymuję ją—za STITZEM—jako osobny gatunek. Zbierałem ją od czerwca do połowy września w następujących miejscowościach: Kraków, Sikornik pod Krakowem, Rudawa, Ojców, Maków Podhalański, Jordanów, Rabka, Nowy Targ; Orłowo pod Gdynią, Oksywie.

Ch. flava SCOP. Kraków w parku im. Jordana, 27 VI 1914—6 okazów na dębie i klonie, 8 VII 1914—3 okazy; Wola Justowska pod Krakowem, 1 VIII 1919; Zaryte, 14 VII 1930; Rajcza, 14 VII 1931; Orłowo pod Gdynią, 18 VII 1924—2 okazy. We wszystkich tych miejscowościach nieliczna.

Ch. pallida SCHNEID. Rabka, 15 VIII 1930—1 okaz; góra Luboń, 29 VII 1931—6 okazów.

Ch. vittata WESM. Kraków, w parku im. Jordana, 11 VI i 27 VI 1914 na klonie po 2 okazy, 8 VII 1914 i 16 VII 1914, w ogrodzie botanicznym 7 VII 1931; Wola Justowska pod Krakowem, 1 VIII 1919; Toporzysko pod Jordanowem, 8 VII 1928—2 okazy; Rabka, 11, 14 i 20 VII 1925; Krasnobród, VIII 1919; Orłowo pod Gdynią, 8 VIII 1924—3 okazy.

Ch. alba L. Kraków, w parku im. Jordana, 8 VI 1914, w ogrodzie botanicznym, 15 VII 1930; Panieńskie Skały pod Krakowem, 20 VII 1919; Grodkowice w puszczy Niepołomickiej, 24 VI 1927; Toporzysko pod Jordanowem, 10 VII 1928; Rabka, 2 VIII 1930; Rymanów, 10 VII 1929 — 3 okazy; Krasnobród, 9 VIII 1919; Orłowo pod Gdynią, VII 1924.

Ch. flavifrons BRAU. Łucko pod Krakowem, 20 VI 1920.

Ch. perla L. Gatunek pospolity wśród krzewiastych zarośli od czerwca do września. Okazy w zbiorze moim pochodzą z następujących miejscowości: Kraków, Sikornik, Wola Justowska, Panięskie Skąły, Przegorzały, Dębniki, Raciborowice, Pielgrzymowice, Goszcze, Bierzanów i Rudawa pod Krakowem; Alwernia, Ojców, Grodkowice, Kłaj, Maków Podhalański, Jordanów, Nowy Targ, Bystre obok Zakopanego, Rabka, Rajcza, Muszyna; Orłowo pod Gdynią.

Ch. dorsalis BURM. Kraków, w parku im. Jordana, 5 i 7 VII 1914 przy świetle lampy, 12 i 16 VII 1914—po 2 okazy na świerku, 26 VII 1914, na świerku; Rabka, 27 VII i 31 VII 1930, 16 VII 1931; Rajcza, 15 VII 1931, na świerku.

Ch. ventralis CURT. Rudawa pod Krakowem, 21 VI 1919; Ojców, 17 VI 1923; Toporzysko pod Jordanowem, 3 VII 1928, na dębie; Rabka, 14 VII 1925, 17 VII 1934; Piwniczna, 7 VII 1926; Rajcza, 14 VII 1931; Rymanów, 10 i 18 VII 1929; Orłowo pod Gdynią, 20 VII 1924.

Ch. aspersa WESM. Kraków, na plantach, 20 VI 1918; Grodkowice, 24 VI 1927; Maków Podhalański, 16 VIII 1927; Toporzysko pod Jordanowem, 17 VII 1928; Rabka, 11 i 24 VII 1925, w lesie świerkowym; 16—27 VII 1930—8 okazów; Rajcza, 26 VII, 31 VII i 15 VIII 1931; Muszyna, VII 1935; Krasnobród, VIII 1919—7 okazów; Orłowo pod Gdynią, 20 VII 1924.

Ch. septempunctata WESM. Kraków, na plantach, 24 VI 1914, 15 VI 1924—2 okazy; w ogrodzie botanicznym, 8 IX 1930—8 okazów, 14 IX 1930—4 okazy; park im. Jordana, 26 VI 1914 przy świetle lampy, 12 VII 1914—6 okazów na świerku; Wola Justowska pod Krakowem, 1 VIII 1919—4 okazy; Sikornik pod Krakowem, 28 VII 1919; Krzemionki pod Krakowem, 22 VII 1914—2 okazy na wierzbie; Raciborowice pod Krakowem, 12 i 28 VI 1920; Zastów pod Krakowem, 28 VI 1920; Maków Podhalański, 18 VII 1927, 25 VIII 1927 i 24 VIII 1929; Rabka, 11—24 VI 1925—4 okazy, 28 VII i 11 VIII 1930; Nowy Targ, 18 VII 1930; Rajcza, 14—20 VIII 1931—9 okazów; Muszyna, VII 1935; Rymanów, 18 VII i 9 VIII 1929. Jeden z okazów, Kraków, 20 VI 1932, wyróżnia się brakiem czarnych plamek przed nasadą czułków.

Ch. abbreviata CURT. Rabka, 22 VII 1930—2 okazy; Zaryte, 6 VII i 23 VII 1930, 29 VII 1930—3 okazy; 6 VIII 1930; Krasno-bród, VIII 1919—3 okazy.

Ch. formosa BRAU. Kraków, park im. Jordana, 5 i 7 VII 1914, przy świetle lampy; Dębniaki pod Krakowem, 24 VII 1919.

Ch. phyllochroma WESM. Kraków, park im. Jordana, 26 VI 1914—6 okazów przy świetle lampy, 11 i 16 VII 1914; ogród botaniczny, 20 VI 1927, 21 VI 1930 i 4 IX 1929; Wola Justowska pod Krakowem, 1 VIII 1919—3 okazy; Przegorzały pod Krakowem, IX 1923; Dębniaki pod Krakowem, 3 IV 1927; Raciborowice pod Krakowem, 28 VI 1920 i 17 VII 1923; Łucko pod Krakowem, 20 VI 1920; Wierzchowie pod Krakowem, 31 V 1925; Ojców, 16 VI 1923; Maków Podhalański, 12 VII i 15 VII 1927, 17 VII, 23 VIII i 28 VIII 1929; Biała pod Makowem, 21 VIII 1927; Toporzysko pod Jordanowem, 6 VIII 1928; Rabka, 15 i 20 VII 1925, 1 i 6 VIII 1925, 20 i 25 VII 1930; Zaryte, 23 i 30 VII 1930—po 2 okazy; Nowy Targ, 15 VII, 17 VII i 13 VIII 1930; Czarny Dunajec, VII 1919; Bystre pod Zakopanem, 9 VII 1923—2 okazy; Rajcza, 4—20 VIII 1930—8 okazów; Piwniczna, 6 VII 1926—3 okazy; Rymanów, 6 i 9 VIII 1929; Krasnobród, VIII 1919—4 okazy; Orłowo pod Gdynią, 8 i 18 VII 1924; Oksywie, VIII 1923.

Coniopterygidae.

Conwentzia pineticola ENDERL. Kraków, w parku im. Jordana na świerkach, VI 1914, licznie; Maków Podhalański, VII 1927, dość licznie.

C. psociformis CURT. Kraków, w parku im. Jordana, VI 1914—2 okazy.

Semidalis aleurodifformis STEPH. Kraków, na plantach na dębie, 11 VII 1914; Wola Justowska pod Krakowem, 1 VII 1919.

Coniopteryx pygmaea ENDERL. Maków Podhalański, 26 VII 1927; Rabka, 17 VII 1931.

C. tineiformis CURT. Kraków, park im. Jordana, VII 1914; Maków Podhalański, 1 VII 1927.

Helioconis lutea WALLGR. Kraków, park im. Jordana, VII 1914; Muszyzna, VII 1935.

ZUSAMMENFASSUNG.

Der Verfasser gibt ein Verzeichnis von Neuropteren, die er hauptsächlich in einigen Gegenden von Südwestpolen erbeutet hat. Das Verzeichnis enthält 54 Arten, unter denen eine neu für Polen ist (*Boriomyia subnebulosa* STEPH.) und eine (*B. navasi* ANDR.) neu für Mitteleuropa.
